

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430

טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בבא מציעא דף י.

הרואה את המציאה ואמר לחברו תנה או זכה לי, נטלה ואמר "אני זכיתי בה", מה הדין?

אמר "זכה לי"	אמר "תנה לי"	
קנה המגביה לעצמו	קנה המגביה לעצמו	לרב נחמן ורב חסדא "המגביה מציאה לחברו לא קנה חברו" ¹
בהגבתו קנה לראשון ²	קנה המגביה לעצמו	לר' יוחנן "המגביה מציאה לחברו קנה חברו"

האם ארבע אמות של אדם קונות לו מציאה או לא?

כשלא נפל עליה ³	כשנפל על המציאה	
קנה	לא קנה ⁴	בסימטא או בצידי רה"ר
לא קנה	לא קנה	ברה"ר או בשדה של בעה"ב ⁵

בבא מציעא דף י:

מה דין קטן וקטנה לענין קנין חצר וארבע אמות?

לענין ממון		בקטנה לענין לקנות גיטה	
בקטנה	בקטן		
לתי' א': לא קונים לתי' ב': קונים ⁷	לא קונים ⁶	להו"א: לא קונה - דחצר משום שליחות למסקנא: קונה - דחצר משום יד	לריש לקיש משום אבא כהן ברדלא
לכל התי': קונים - דחצר משום יד לתי' האחרון: לא קונים ¹		קונה - דחצר משום יד	לר' יוחנן משום ר' ינאי

¹ כיון שהוי תופס לחברו במקום שחב לאחרים ולא קנה לחברו [לרש"י לא קנה דוקא כשלא עשאו שליח, ולתוס' (בד"ה תופס) אפי' בעשאו שליח לא קנה], ולכן אפי' אם היה בדעתו בשעה שהגביהה לקנות בעבור חברו (אבל לא נתן אותה לחברו בידיים) - קונה אותה לעצמו. אולם אם נתן לחברו בידיים אפי' אם אמר אח"כ "אני זכיתי בה תחילה" - לא אמר כלום.

² דכיון שהמגביה מציאה לחברו קנה חברו, הרי כאן מיד שהגביהה זכה בעבור חברו, ואינו יכול לזכות בה לעצמו. ולפי"ז צ"ל דמה שאמרה המשנה שלנו שאמר המגביה "אני זכיתי בה" - זכה בה, זה דוקא אם אמר הרכוב ע"ג בהמה "תנה לי" - אבל אם אמר זכה לי לא אמר כלום וכנ"ל.

³ ורוצה לקנות מדין ד' אמות שתקנו רבנן שד' אמות של אדם קונות לו.

⁴ והגם שד' אמות של אדם קונות לו, כיון שגילה בדעתו שהוא רוצה לקנות בנפילה ולא בד' אמות, ובנפילה לא קונים, לכן לא קנה.

⁵ כדאמר רב פפא שלא תיקנו ד' אמות בשדה של בעה"ב - ולכן אם נפל על הפאה לא מהני. ורב ששת אמר בהמשך הסוגיא, שד' אמות אינן קונות ברה"ר, אלא או בסימטא או בצידי רה"ר.

⁶ דס"ל דחצר משום שליחות - ואין שליחות לקטן, ולא ילפינן מציאה מגט.

⁷ ס"ל שבקטנה כו"ע לא פליגי דילפינן מציאה מגט, וכמו שבגט למסקנא חצר הוא משום יד, כך לענין ממון בקטנה הוא משום יד. רק ס"ל לר"ל בשם אבא כהן ברדלא שלא ילפינן קטנה מקטנה.

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430

טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בבא מציעא דף י:

מה נפ"מ בין הטעמים המוזכרים בגמ' למה אין חסרון בחצר ד"אין שליח לדבר עבירה"?

איש אמר לאשה להקיף לו קטן ³	כהן שאמר לישראל ² לקדש לו גרושה	
הני לאו בר חיובא - ויש שליח, ומתחייב המשלח		לרבינא: דוקא בשליח בר חיובא ⁴
הני אי בעי לא עבדי - ואין שליח לד"ע, ופטור המשלח		רב סמא: דוקא אי בעי עביד וכו'

¹ כן הוא לפי הפירוש הראשון ברש"י, וה"פ: דבתיי האחרון בגמ' איתא: "ואיבעית אימא מר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי. ולפ"ז ריש לקיש דיבר לענין מציאה שלא קונים דחצר משום שליחות - ובזה גם ר' יוחנן מודה שלא קונים. ור' יוחנן מדבר לענין גט, ובזה גם ר"ל מודה לו שקונה. אולם לפי הפירוש השני ברש"י, מר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי, ה"פ: שר' יוחנן דיבר בקטנה שקונה בין בגט ובין במציאה - וגם ר"ל מודה לו, ור"ל דיבר בקטן לענין מציאה שלא קונה - דלא ילפינן קטן מקטנה וגם ר"ל מודה לו.

² כתבו התוס' (בד"ה דאמר), שאם אמר לכהן - מיקרי בר חיובא הואיל ואם מקדשה לעצמו עובר איסור. ³ כתבו התוס' (בד"ה אפקי), דה"ה באמר אקפי לי גדול - אלא שגודל לא יניח עצמו שיקיפו לו פאת ראשו, כיון שגם הוא בחיוב, כדאיתא במכות (דף כ:): "אחד הניקף ואחד המקיף חייב".

⁴ אכן אין מתוך כך למעט אשה ועבד שגנבו - דהם כן נקראים ברי חיובא דאסור להם לגנוב, רק שאין להם ממון לשלם.